

*El Vampirisme:
arreu del món i a Catalunya*

Nom: Alba Duran Vidal
Tutora: Miracle Sala
Curs: 2n Batxillerat
Centre: I.E.S VALLVERA
SALT 16-01-2006

AGRAÏMENTS

En primer lloc, vull donar les gràcies a la meva tutora Miracle Sala i dedicar-li aquest treball, ja que m'ha ajudat molt en aquesta tasca i m'ha guiat fins el final per fer d'aquest treball el més perfecta possible.

En segon lloc, dedicar-ho a la Nuria Lozano que em va acompanyar a tot arreu al llarg d'aquesta recerca i que em va ajudar amb tot el que va poder.

En tercer lloc, vull dedicar el meu treball en el meu xicot, que a última hora em va ajudar a fer l'enquesta i em va acompanyar per Girona a preguntar-la a tota la gent. I finalment em va dir com s'introduïa en el treball.

Índex

Pròleg	1
Introducció	3
1. Vampirisme arreu del món.....	4
1.1 Concepte	5
1.2 Antropologia.....	9
1.3 Literatura	13
1.4 Dràcula	16
2. Vampirisme en la literatura catalana.....	26
2.1 Nom del vampir.....	27
2.2 Antropologia.....	28
2.3 Clàssics de vampirs en la literatura	29
2.5 Literatura de terror/fantasia	35
2.5 Assajos , ressenyes literàries sobre vampirs.....	36
3. Enquesta	38
3.1 Enquesta.....	39
3.2 Resultats de l'enquesta	40
Conclusió.....	44
Bibliografia.....	45

PRÒLEG

Al llarg del temps la literatura de vampirs ha anat evolucionant, ha creat nous personatges de qui tractar en els escrits, fins i tot ha tingut un gran èxit a les pantalles de cinema.

Quan cursava 4t d'ESO ja vaig començar a plantejar-me quin seria el tema que a batxillerat escolliria per realitzar la recerca. Inicialment vaig pensar quins temes m'eren d'interès, el que realment m'apassionava, continguts polifacètics.

Dubtava entre un tema sobre Venècia, ja que aquesta ciutat m'encanta, volia tractar també alguna cosa sobre poesia o finalment els vampirs.

A 1r de batxillerat vaig pensar que potser els vampirs serien més interessants, per considerar-lo un tema més original i extens.

El meu interès per aquest tema es va emprendre quan vaig veure la pel·lícula *Entrevista con el vampiro*, escrita anteriorment per Anne Rice y protagonitzada per Brad Pitt, Antonio Banderas, Stephen Rea i Christian Slater.

Després d'aquesta pel·lícula vaig mirar *Buffy la cazavampiros*, sobre la qual més tard farien una sèrie a la televisió que vaig seguir fins el final. Tot i allunyar-se del vampir original ensenyaven com matar-los.

Quan les cartelleres del cinema van anunciar *La reina de los condenados*, que també era una obra escrita per Anne Rice, vaig decidir també anar-la a veure. A partir d'allà aquest tema em començar a interessar molt.

El treball de recerca el volia fer sobre la història dels vampirs, en què consistien aquests éssers, les seves tècniques...però aquest contingut no arribava a cap lloc. Seguidament em vaig plantejar fer-ho sobre *Dràcula*, però era un treball massa breu.

Un dels tutors virtuals em va donar a conèixer autors catalans que havien escrit sobre vampirs i em van donar la idea d'enllaçar els temes que volia tractar amb allò.

Finalment vaig titular el meu treball com "El vampirisme: arreu del món i a Catalunya", on a partir d'aquests escriptors catalans investigaria si havien estat influenciats pel gran fenomen de la literatura universal de terror: *Dràcula*, de Bram Stoker

Els meus objectius en aquest treball són la recerca de l'antropologia dels vampirs universalment, seguidament els coneixements bàsics per analitzar una obra de terror, i finalment conèixer *Dràcula*, i dintre de *Dràcula* els seus antecedents i la literatura posterior. En segon lloc, els meus objectius són la recerca de l'antropologia catalana, continuadament el coneixement d'obres on tracten els vampirs i analitzar-ne les més importants.

Finalment mitjançant una enquesta veure si la gent relaciona un vampir amb la imatge de *Dràcula*, i a partir d'aquí investigar si aquest tema és de gran interès.

Un cop decidit el treball, he formulat dues hipòtesis, la primera és que crec que totes les obres de vampirs tenen elements en comú i s'escriuen a partir del model de Bram Stoker. La segona hipòtesis és que crec que la gent no relaciona *Dràcula* amb la paraula vampir.

Les fonts d'informació que he utilitzat per aquesta recerca han estat novel·les de Joaquim Ruyra amb el conte "la xucladora", Pere calders amb el conte "vinc per dona fe" i finalment Joan Perucho amb les "històries naturals", També he consultat en llibres d'informació, enciclopèdies i internet.

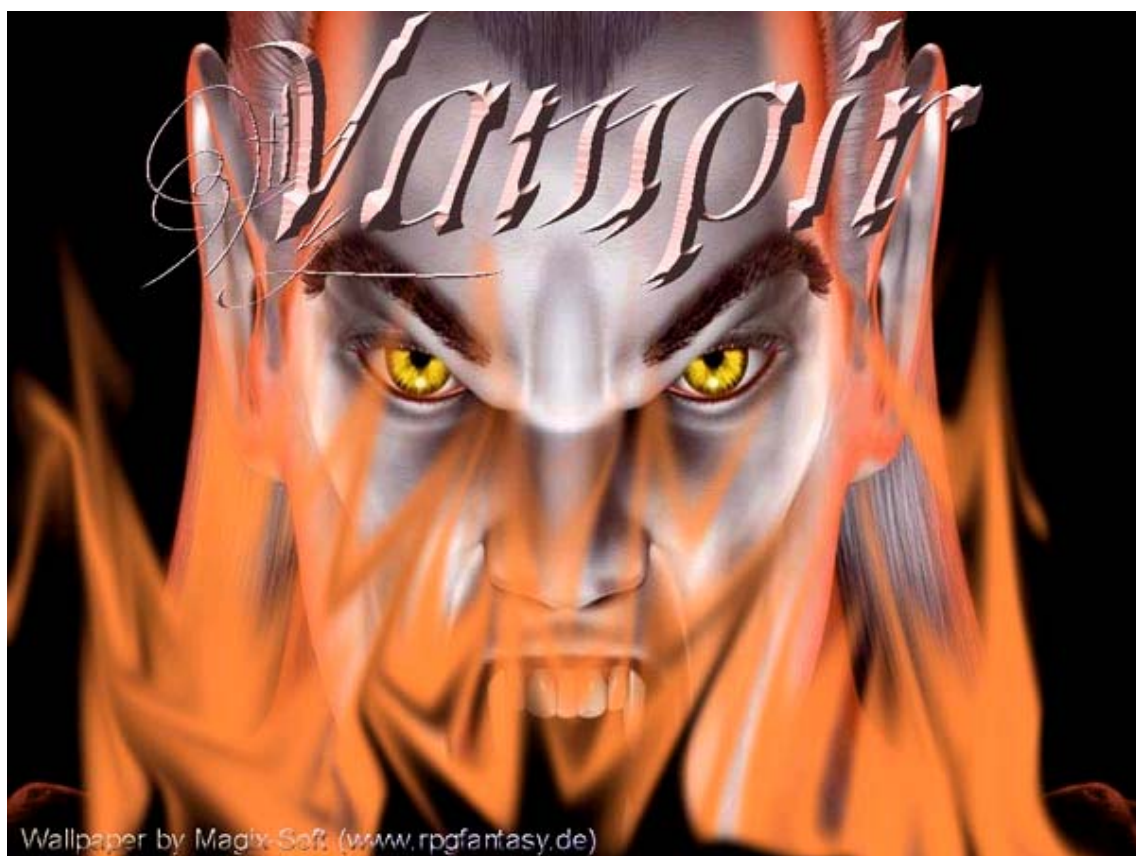
INTRODUCCIÓ

Aquest treball consta de dues grans parts: el vampirisme arreu del món i el vampirisme en la literatura catalana.

El primer apartat s'introdueix el concepte d'aquest personatge malèfic, la definició també de la creença d'aquests éssers i tots els noms que pot tenir un vampir. A continuació la creació d'aquesta gran creença al llarg dels anys on estarà dividida per continents i per anys. Successivament, s'explica com s'analitza una obra de terror o de fantasia. Seguidament un resum de tots els antecedents literaris de *Dràcula* i Vlad Tepes, el comte malvat que va inspirar a Bram Stoker per escriure el llibre. Finalment s'esmentarà el millor fenomen literari d'aquesta literatura, *Dràcula*, amb la biografia del seu autor i l'argument del llibre, on analitzaré la seva obra de terror. Per acabar aquest apartat s'introduirà la literatura posterior a *Dràcula* on alguns d'ells si han deixat influenciar.

El segon apartat, parteix amb el nom del vampir a Catalunya, la seva etimologia. A continuació la presència de vampirs a la literatura amb tres grans escriptors Joaquim Ruyra, Pere Calders i Joan Perucho, s'esmentarà la seva biografia, l'argument dels seus llibres i l'anàlisi de les seves obres. Seguidament la presència de vampirs a assajos, ressenyes literàries. Finalment altres autors que tracten sobre aquest fenomen.

Vampirisme arreu del món

1.1 CONCEPTE

→ Què és un vampir?

Segons la tradició un vampir és una persona morta, però que és imaginada com àvida i necessitada de xuclar la sang de l'altra gent gràcies als seus dos ullals, per tant, això implica que aquest personatge mantingui una vida mig d'ultratomba. Les antigues poblacions que creien en aquest mite deien que els qui esdevenien vampirs eren els qui havien mort abans d'hora. Per eliminar-los del tot, s'havien de desenterrar i clavar una estaca en el cor i també decapitar-los.

→ Què és una vampiressa?

És el femení de vampir. Dona lleugera que descol·loca els homes amb la seva actitud eròtica. En anglès, aquestes dones s'anomenen *vamp*.

→ Què és el vampirisme?

El vampirisme és la creença dels vampirs, és a dir, en l'existència d'aquests personatges malèfics.

→ D'on ve el nom?

La paraula *vampir* segons l'etimologia ve del polonès, d'Ucraïna i de Rússia ja que aquest personatge, aquesta creença era denominada com *upir*, i de *upir* es va formar el nom de "vampir", que és el nom més popular per aquest ésser.

També creuen que la paraula pot venir del serbi *wampira* on *wam* significa sang i *pir* monstre.

→ Quins altres noms té un vampir?

S'anomenaran els noms alfabèticament, seguidament designarem les característiques físiques que poden tenir, característiques psicològiques, d'on provenen, si tenen poders, etc.

La majoria de vampirs compleixen les mateixes característiques: tots ells són malignes, s'alimenten de sang humana, són venjatius, surten de nit, tenen dos ullals per introduir-los en el coll de la gent, etc.

Cal dir que tots aquests noms esmentats no parteixen de la realitat sinó de creences.

Brukolacos – Vampir situat el mediterrani oriental

Buthas – Vampirs que apareixen a la nit per xuclar la sang a l'antiga Índia.

Civateteas – Vampiresses que xuclaven la sang els nenes petits mentre dormien. a la conquesta de Mèxic.

Djines – Vampir anomenat així en les tribus nòmades d'origen àrab.

Lamias – És mig vampirs, mig dones que menjaven els cadàvers de les tombes. mite de Grècia.

Mara – Vampir eslau, es creu que és l'esperit d'una dona sense batejar. a la llegenda eslava, un cop que mara beu la sang d'una persona ella es transforma en la seva amant i el visitarà continuadament fins matar-lo.

Masan – Vampir de l'Índia, és el fantasma d'un nen, li agrada molestar i matar els nens.

Maskin - Esperit d'un vampir babilònic, vist també com un dimoni

Mormo – Aquest vampir de la mitologia grega és servent de la deessa Hecate i es creu que ve del “submón”.

Moroii – Vampir romà, pot ser home o dona, semblant a Strigoii (també nom de vampir romà, que anomenaré).

Muroni – Aquest vampir es situa a la regió de Valàquia a Romania. es diu que aquest personatge pot canviar en diverses formes animals.

Nosferatu – És el nom pel vampir original, sinònim més proper a vampir.

Nachzeher – Vampir que es troba a Kashubes, al nord d'Europa. aquest vampir té la capacitat de matar els seus parents per mitjans psíquics.

Nelapsi – Aquest vampir eslovac es diu que es caracteritza per haver matat tribus senceres amb només una mirada.

Neuntoter – Vampir alemany, gran portador de plagues.

Obayifo – Vampir que es troba a Ashanti a la costa d'or d'Àfrica, semblant a tota la resta, l'únic que aquest pot causar danys als conreus.

Owenga – Vampir de Guinea esperits de mags o persones mortes, que bevien la sang dels humans.

Pacu pati – Poderós vampir de l'Índia, apareix en cementiris i en llocs d'execució.

Pelesit – Vampir malai, aquest conquesta el cos de les persones causant malalties i la mort. les víctimes deliren.

Penanggalan – Aquest vampir malai vola per les nits només amb el seu cap i el seu coll amb els seus intestins penjant. la criatura és sempre femenina i s'alimenta de nens o dones prenyades.

Pijavica – Vampir eslovè, és creat a conseqüència d'una vida deshonest, s'alimenta de parents o descendents.

Pisacha – Aquest criatura procedent de l'Índia és creada pels vicis de la humanitat. és una persona malvada, el seu passatemps preferit és el consum de cadàvers frescos.

Polong – Vampir de Malàisia, associat amb el Pelesit.

Ramanga – Es troba a Madagascar, servent dels avis de la tribu, consumeix els talls tallats de les ungles i la sang vessada d'un membre noble de la tribu.

Stric – Vampir de creença romana.

Strigoi – Vampir romà, li agrada actuar en bandada. es pot matar posant all a la seva boca o traient el seu cor.

Sucubos – Vampir europeu, dimonis femenins que sedueixen els homes, la manera d'alimentar-se es a través de les relacions sexuals esgotades amb la víctima, alimentant-se d'energia sexual. poden canviar de persona, d'aspecte humà.

Sbenefici benefici – Vampir italià, és un enemic mortal de tots els vampirs.

Talamaur – Aquest vampir es troba a les creences d'Austràlia, aquesta criatura es pot comunicar amb el món dels esperits. pot enviar la seva ànima per drenar l'essència vital restant d'un cadàver fresc.

Tlaciques – Aquestes bruixes vampiresses es van donar a conèixer entre els indis de nahuatl a Mèxic. es poden convertir en una bola de foc.

Ubour – Aquest vampir búlgar és creat quan una persona mort sanguinàriament o l'esperit refusa deixar el cos. aquestes restes quedaran enterrades quaranta dies i llavors s'aixecarà de la tomba.

Upier – Vampir polonès bastant inusual, s'aixeca al migdia i torna a descansar a mitjanit. es creu que té una llengua amb pues i beu gran quantitat de sang.

Upir – Aquest vampir es troba a Ucraïna, consumeix una gran suma de peixos.

Upyr – És un vampir rus molt viciós. primer ataca els nens i després en els pares. té un aspecte semblant al d'un humà.

Ustrel – Vampir búlgar que caça els animals. es creu que és l'esperit d'un nen mort recentment, el qual no ha estat batejat.

Utukku – Esperit d'un vampir babilònic, vist també com un dimoni.

Upierczi – Originari de Polònia i Rússia. tenen una punxa sota la llengua, poden ser destruïts mitjançant el foc. quan el cos estigui cremat apareixeran animals, com és l'exemple de les rates.

Vlokoslak – Vampir serbi, també anomenat *Mulos*. normalment apareixen vestits en roba blanca, poden transformar-se en cavalls i ovelles. mengen a les seves víctimes i beuen la seva sang. poden ser derrotats tallant un dit del seu peu o estrènyer una ungla al seu coll.

Varacolaci – Aquest vampir romà és considerat com un dels més poderosos. es diu que té la capacitat de causar eclipsis de sol i lluners. poden transportar-se astralment.

Volkodlak – Es troba a Eslovènia, està connectat amb les llegendes dels homes llop.

Vrykolakas – Es troba a les regions de l'Adriàtic i l'Egeu. és creat per portar una vida immoral. viatja en la foscor i copeja les portes, dient el nom d'alguna persona de la casa, si aquella persona respon mor poc temps després.

Vrykolatios – Una espècie de vampir que es troba a l'illa de Santorini.

Zmeu – es troba a Moldàvia, agafa la forma concreta i entra a l'habitació d'una noia o d'una viuda jove. Un cop a dintre la seva forma és convertida en home i sedueix a la dona.

Un dels vampirs esmentats, Nosferatu,
www.fraterslibertas.com/2003_12_01_archive.html

1.2 ANTROPOLOGIA

Els prehistòrics ja consideraven la supervivència dels esperits després de la mort, ja que amb els seus rituals enterraven els morts lligats. Potser pensaven que el cos tornaria al món real?

→ El vampirisme a Europa:

- Roma :

A l'Imperi Romà els anomenaven *Stric*, eren reconeguts com la reencarnació d'aquells éssers malèfics, els vampirs. També hi havien els *Strigoi* anomenats anteriorment.

- Grècia – Edat Mitjana

Anomenaven a un vampir *Vrycolaca* i eren creients d'una resurrecció on el mort sortia de la tomba per recórrer tots aquells indrets que li eren familiars.

Però, entrats ja els primers segles de l'Edat Mitjana, aquesta paraula que definia a un vampir bo, que només retornava per vagabundejar aquelles coses properes, passa a ser una creença d'un ésser maligne que retorna per molestar els vius i fins i tot també prendre'ls la vida. Un mite d'aquella època eren els vampirs *lamias*, eren mig vampirs mig dones que s'ubicaven en els cementiris, extreien els cadàvers de les tombes, i se'ls menjaven deixant únicament els ossos.

- Europa central

Al segle XVIII el vampirisme es desenvolupa a Romania, Polònia, Bulgària, Rússia, Hongria, Croàcia, Servia, Albània i Bohèmia.

El religiós Agustín Dom Calmet, nascut a França, era professional en Teologia, Història, Arqueologia i Humanitats. Aquest home va recórrer tot el centre d'Europa i va escriure una obra anomenada "Tratado de los vampiros".

Calmet explicava com durant la nit apareixien homes i dones morts, caminaven pels camps, pels cementiris, i pels pobles per molestar a la gent i també algunes vegades els xuclaven la sang. Això va traumatitzar els habitants així que desenterraven els morts de les tombes per veure si s'havien convertit en vampirs. Si veien que efectivament estaven transformats els clavaven una estaca en el cor o simplement els cremaven.

→ El vampirisme a Àfrica:

- *Els vampirs a l'antic Egipte:*

Els egipcis també van dur a terme rituals que portaven els morts cap “a l'altre cantó”. Ells creien que la salut de l'ànima morta depenia del benestar del cos físic, així que d'aquesta manera podem entendre per què els egipcis embolicaven els morts, anomenats aquests amb el nom de “mòmies”. Aquestes mòmies eren enterrades conjuntament amb les seves riqueses i aliments. Si aquestes regles egípcies no es realitzaven els familiars serien perjudicats pel vampirisme.

També creien igual que els babilonis que si un cos no viu no trobava descans en el cel, directament tornava per perseguir els vius. Per això es creu que el vampirisme va ser originat al Delta del Nil.

Els egipcis creien que cada persona tant home com dona tenien més d'una ànima.

El *Ka* era el manifest físic de la vida quan una persona no era momificada, El *Ba* era representat com un falcó amb un cap humà. Es deia que era una part de l'ànima capaç de volar des del cos físic. El *Ka* era capaç de, independentment, vagabundejar pel cos i la seva creença era que si s'ajuntaven el *Ba* i el *Ka* es podia ser immortal.

Aproximadament l'any 550 a.C va caure Egipte en poder dels perses i la pressió per conservar el cos físic va desaparèixer. Amb el cristianisme es va fer un canvi en el pensament dels morts. Només la dissolució d'un cadàver assegurava la vida eterna.

- *Tribus, regions o ètnies*

A Guinea temien els *Owenga* els quals es creia que eren els esperits de mags o persones mortes que a la seva vida van ser malignes i venjatius, i que tornaven a les nits per beure la sang dels humans. Per provocar-los creien en posar un mica de sang al terra perquè ells s'anessin acostant i un cop allà cremar-los.

A Ghana tenien la creença d'éssers silenciosos que a les nits xuclaven la sang dels peus i dits de la gent. També creien en els rat-penats que es convertien en vampirs.

A Loango deien que si una bruixa moria, sempre tornaria de la tomba per maleir-los a tots.

A Rhodesia estaven convençuts que tots els seus avantpassats tornaven com a esperits, alguns podien ser esperits de companyia i altres, esperits malignes que necessitaven, com tots els vampirs que hem mencionat anteriorment, beure la sang dels seus familiars.

A la dècada dels cinquanta molt a prop de Kènia es va posar de moda el vampirisme, on la societat secreta i militar del Mau-Mau va tornar a ressuscitar les cerimònies en què els membres bevien la sang de les seves víctimes humanes. Es diu que ara actualment alguna tribu encara fa aquests rituals tan estranys.

A Madagascar existia una ètnia que es menjava les pells de les ungles dels peus i les mans dels seus amos i bevia la sang que accidentalment podia degotar per accidents o batalles.

→ El vampirisme a Àsia:

- *Assíria i Babilònia*

Al segle II a.c a Assíria i Babilònia ja es coneixia aquesta creença.

Els habitants de Mesopotàmia invocaven els seus déus protectors per allunyar aquells esperits diabòlics. *Utuhu o Utukku i Maskin* anomenats així pels habitants, deien que eren els culpables de les malalties i les pestes. Entre les seves creences també estaven, *Raptor i Agazapado*, monstres terribles culpables de morts a Mesopotàmia.

Els fenicis tenien una llegenda relacionada amb el vampirisme, que parlava d'un amor establert per la deessa Astarté i el caçador Adonis, un ésser que despertava una gran bellesa. Un déu engelosit mata a Adonis. La noia enterra el seu amat en una tomba durant set dies i aquest retorna a la vida. Els sacerdots d'ella, per simbolitzar aquest succés, s'esguerraven la pell amb ganivets en un ritual de sang i després obrien la tomba d'Adonis.

- *Els Hebreus*

L'altra important regió va ser la dels hebreus. La religió jueva tenia una creença molt antiga sobre Adam i Eva, on explicava que Eva no havia set la seva primera dona sinó

Lilith, anomenada com la mare dels vampirs, el segon error de Déu. Déu la va castigar per no fer cas del seu espòs. Va ser desterrada del Paradís junt als seus fills endimoniats.

- El vampirisme a l'Índia:

L'Índia té moltes llegendes de vampirismes que parlaven d'éssers nocturns anomenats *Buthas*, eren una mena de vampirs que apareixien a la nit per satisfer les seves necessitats sanguinàries.

→ El vampirisme a Amèrica:

Al 1854 a un poble d'Estats Units, anomenat Norwick, la família Ray moria estranyament. El poble temia d'aquella família i del que estava passant. Quan va morir el quart membre el poble va agafar els cadàvers i els va cremar, d'aquesta manera evitaven que els convertissin en vampirs.

Els indis kwaitkyith habitaven a la Colúmbia Britànica i tenien com a costum xuclar la sang dels seus enemics, no importava massa si eren vius o morts.

A la conquesta de Mèxic per part dels espanyols es va conèixer l'existència d'unes dones vampirs de nom *civateteas*. Aquestes no eren els típics vampirs, sinó que tenien una diferència, només xuclaven la sang als nens petits durant la nit mentre dormien.

D'aquesta llegenda es deia que aquestes dones es venjaven dels nens ja que elles havien mort el dia del seu part.

1.3 LITERATURA DE VAMPIRS

Aquest tema global es pot dividir en la literatura fantàstica i la literatura de terror, entre aquests dos termes existeix una sèrie de diferències:

L'aparició d'un fantasma en l'acció d'un conte produeix terror, però, en efecte, el fantasma és un recurs que ens proporciona fantasia, ja que aquests éssers no existeixen a la realitat.

La fantasia es faria servir per establir l'àmbit a què pertany el relat, és a dir, el que pertoca els seus recursos, la seva ambientació, els seus personatges, etc. El terme de terror queda reservat per l'efecte que produeix la lectura de l'obra sobre el receptor del missatge, la impressió que produeix al lector, és a dir, les lectures ambientades en llocs estranys i en què apareixen estranys personatges poden produir por en el lector, convertint-se en una narració de terror.

La por més intensa és la por a allò desconegut, a més si a aquest desconeixement s'afegeixen altres temes eternals que produeixen por com la mort, el dolor o la tortura, l'efecte és molt més intens, i és d'aquí on surten els éssers sobrenaturals que habiten els universos de la literatura fantàstica i de terror dels últims segles.

Els temes recurrents als relats fantàstics i de terror poden resumir-se en alguns grups de molta importància: el terror, elements imprescindibles, la pèrdua de la integritat física i/o psíquica, l'encarnació del mal, el propi cos i els fets quotidians.

A) Terror: Terror intel·lectual, terror emocional

- **Terror intel·lectual** : no hi ha aparició d'éssers ni fets terrorífics sinó que hi ha discretes transformacions, éssers familiars, éssers propers o éssers sinistres.

- **Terror emocional** : apareixen elements de terror que transmeten por. Com és el cas dels morts, fantasmes, vampirs...

B) Elements imprescindibles: La mort, la sang i l'erotisme

- **La mort** : la mort té dos espais, la vida mortal on el nostre destí és la mort i la vida immortal on tens una vida eterna.

A la vida dels vampirs es sobreviu un cop et mosseguen i et donen la seva sang i també poden “sobremorir” des del punt de vista cristià com és el cas de la condemna, això vol dir quan perden l'ànima.

Dintre la mort podem trobar dos tipus d'éssers:

- **El fantasma**: Éssers que apareixen en els llocs on viuen i arriben a ser presències sinistres que alteren el món dels vius. Les seves accions normalment són venjatives.

- **El no-mort**: Éssers que no han pogut arribar a la pau dels descans etern i que, en el seu passeig pel món mortal, són un perill per l'estabilitat psíquica de tots els que es troben amb ells, ja que normalment s'alimenten dels éssers vius per mantenir-se vius entre la vida i la mort. En aquest grup es situen: els vampirs per sobre de tot, les mòmies, els morts vivents, els necròfags, etc.

- **La sang**: representa la vida, la mortalitat de l'ésser humà.

La seva absència és la mort. El vampir és un paràsit que necessita sang, no la seva sinó la sang desperta de les persones. La seva vida malvada es redueix solament a un sol objectiu: alimentar-se de la sang dels altres.

- **L'erotisme**: Podríem definir-lo com un impuls del desig de sortir d'un mateix per fondre's en un altre, desig de morir per viure en l'altre. En aquest cas podríem donar l'exemple de Jonathan Harker (un dels protagonistes de la obra de Dràcula) amb les tres vampiresses, en una escena excitant i desagradable a la vegada. La mossegada al coll ja és part simbòlica d'erotisme.

L'amor és com un desig etern on tot gira al voltant de la vida mortal i la immortal.

C) La pèrdua de la integritat física i/o psíquica:

Aquest apartat és un derivat de l'apartat anterior. Els humans tenim por a la mort, no volem morir, ja que la mort suposa la fi de l'existència, i trobem impensable que el món segueixi sense nosaltres, sense que nosaltres ho puguem conèixer. Per això un dels grans somnis dels homes ha estat la immortalitat. Els vampirs es tornen immortals,

poden estar anys i anys, l'únic inconvenient és la llum dels sol, els destrueix, o mitjançant una estaca, clavada en el cor.

D) L'encarnació del mal:

El mal existeix, i el mal és portador del terror. La tradició cristiana crea la figura del Diable, un ésser astut que enganya els humans i els imposa la seva llei. Moltes narracions de terror incorporen la figura del Diable com a personatge decisiu i converteixen el pacte amb el Diable com a tema important dintre del gènere.

Els vampirs igual que el Diable són malignes, aquesta transformació els torna malvats, ansiosos per aconseguir de qualsevol manera la sang que tant desitgen xuclar.

E) El propi cos:

Quan els relats basen la seva eficàcia narrativa en la presentació del pànic que pot produir algun membre del cos humà, la sorpresa pel receptor és contundent, no hi ha res més trastornador com la visió, transformada però possible, d'un element tan conegut i tan pròxim a nosaltres com el nostre propi cos. Un vampir té la mateixa aparença que un humà, el que impacta el lector es aquelles dents i aquella cara malvada.

F) Els fets quotidians

El gènere, en el seu estat més modern, va haver de buscar motius diferents, crear personatges on el seu món giri a través de la sang, per fer créixer la por, per despertar l'interès d'un lector nou que, hereditari de les conquestes de l'ésser humà al camp del coneixement, ha quedat ja immunitzat contra fantasmes, mòmies i vampirs.

Finalment cal dir que aquesta literatura al llarg dels anys ha anat creant més gran interès en els lectors mundialment i que ha creat un gran interès en el món del cinema.

El gènere dels vampirs va ser un dels més utilitzats dintre del cine de terror, i va arribar a ser un dels temes recurrents de gran quantitat de directors.

Hollywood va ser envaït en els anys del cine blanc i negre per aquestes pel·lícules, impulsant a la productora cinematogràfica Universal a un gran èxit. Encara ara segueixen fent pel·lícules d'aquest gènere: *Blade*, *Van helsing*, *La reina de los condenados...*

1.4 DRÀCULA

Dividirem aquest apartat en antecedents de *Dràcula*, a continuació la seva obra i finalment la literatura posterior a la novel·la de Bram Stoker.

1.4.1 Antecedents : llegendes i tradicions, antecedents literaris

1.4.1.1 Llegendes i tradicions

Vlad Tepes i la seva llegenda

Vlad Tepes, *Vlad l'Empalador*, conegut en el món sencer com a *Dràcula*, va néixer a Romania (1428-1476). Fill de Vlad *Dracul* (cavaller de l'ordre del drac - 1431) i nét de Mircea el Gran, sobirà de *Velàquia* (1368-1418) va ser un dels prínceps romans que per les seves diverses gestes i la seva ni molt menys corrent personalitat, va cridar l'atenció i va ocasionar l'interès de forma molt especial, no només dels seus contemporanis, sinó també de la història i literatura. Torturava, turmentava i per suposat, matava, per divertir-se, per pur plaer.

Vlad *Dracul*, pare de Vlad Tepes es va guanyar per mèrits propis el sobrenom de *Dracul* (*El Diable*) per la seva afamada crueltat i sang freda que posteriorment heretaria el seu fill. No es coneix amb exactitud la data i lloc de naixement, però es creu que va néixer, cap el 1428 a la ciutat de *Sighisoara* (*Transilvania*, situada en la regió de *Brashov*, i fundada el 1280). El seu pare residia allà en una mansió que avui encara es conserva (*Bran Castle*).

Vlad Tepes ha passat a la història pel seu sobrenom *Dràcula* que prové de *Draculea*. La terminació *ulea* en llatí vol dir "fill de" i *Dracul* (nom del seu pare) el que podria traduir-se com a *El fill del Diable*.

1.4.1.2 Antecedents literaris

- *El manuscrit trobat a Saragossa*, de Potocki (1761). Específicament en l'episodi titulat *Historia de Pacheco* i a través dels incidents que es produeixen en relació amb dos penjats - vampirs, s'incorporen a la tradició literària temes tan representatius com d'incest, el sexe o la nocturnitat com a rerafons necessari.

Argument:

Un home va a parar a una cabana on un vell li dona de menjar ja que porta dies sense provar res. Més tard entra un senyor anomenat Pacheco, tenia només un ull, de l'altre ull hi queien gotes de sang, la seva llengua penjava fora de la seva boca. El repugnant personatge els va explicar la seva història. El seu pare fa molts d'anys va deixar a la seva mare i se'n va anar a Sevilla on va trobar un nou amor, Carmila, que poc després va portar cap a Còrdova junt amb la seva germana Inesilla. Carmila va intentar seduir a Pacheco però ell es va enamorar bojament d'Inesilla, però el seu pare no va voler acceptar aquell amor. Una nit Carmila entra a l'habitació d'ell i li diu que si vol a la seva germana també l'haurà de voler a ella. Li diu que s'espera, que anirà a parlar amb la seva germana, ella li explica a Inesilla moltes mentides sobre ell, que li farà mal. Pacheco entra a l'habitació amb les dues germanes i el dia següent es troba baix la orca dels germans Zoto. Surt d'allà i la següent nit li succeeix el mateix, aquella nit els germans Zoto el persegueixen i li arrenquen un ull, li deixen la llengua penjant...

- *La núvia de Corint*, de Goethe (1797). D'estructura romàntica, mostra el vampir com a símbol de la revolució amorosa, unificant amor i mort. Tracta, a més a més, la condemna com a punt culminant de la passió amorosa.

Argument:

És un poema que tracta d'un jove que arriba a Corint i el reben amb molt d'entusiasme, de cop apareix una jove vestida de blanc, preciosa, el jove s'enamora d'ella a l'instant i li demana matrimoni, la vol per sempre, ella el rebutja continuadament repetint que no és bona per ell. La mare de la noia els escolta per la porta, entra i veu el que està succeint. I la mare que és qui l'havia convertit en una vampiressa, no té cap més remei que explicar en quin món està tancada la noia i que de tots els seus amants aspira la sang dels seus cors, i que quan un d'ells mort en busca un altre.

- El vampir, de Polidori (1819). Creat en la famosa sessió literària que va reunir a Lord Byron, el matrimoni Shelley i Polidori, i que donaria lloc a la producció de *Frankenstein*. Aquest relat, encara que no massa apreciat des d'un punt de vista literari, és un antecedent clar del vampir de *Dràcula*.

Argument:

Va succeir en un temps de les diversions que van tenir lloc a Londres, va aparèixer un noble que destacava més per les seves peculiaritats que no pel seu rang. Observava l'alegria com si no pogués participar en ella. Tot i la mortal pal·lidesa del seu rostre, tot i ser un vampir moltes caçadores de notorietat volien conquerir les seves atencions. Tenien fama de posseir una conversació sensual. Ell tan sovint estava entre aquelles dones que constituïen l'orgull del seu sexe, com entre les que el tacaven amb el seu vici.

- Vampirismus, d'E. T. Hoffmann (1828). Constitueix la primera designació moderna i psicològica del vampir.

Un fragment del text: ja que no s'ha pogut trobar l'argument d'aquesta història.

“ Malvat engendre de l'infern, ja sé per què odies els aliments dels homes: et fiques en les tombes, dona diabòlica! Només de dir aquestes paraules, la comtessa, cridant, es va tirar sobre d'ell amb la fúria d'una hiena i li va mossegar el pit. El comte va empènyer a la rabiosa dona i la va tirar a terra, on va entregar el seu esperit en mig de les convulsions més espantoses. El comte va embogir.”

- Berenice, d'E. A. Poe (1835). El mestre nord-americà era molt respectat per l'autor de *Dràcula*. Poe, en aquest escrit, va aconseguir treure al vampir de l'estat folklòric per a insertar-lo en el real imaginari. També s'ha de subratllar la relació entre erotisme i vampirisme, que s'exposa amb una destresa inigualable.

Argument:

El personatge principal és Egeus, i ell mateix ens endinsa en els inconvenients de la seva malaltia, ser un vampir. Ja que ens presenta com un accident amb el qual ha de viure. És un personatge gris i pertorbat que es presenta a Berenice, on al veure-la si enamora. Ella encarna tot l'oposat a ell, és la bellesa encarnada, la felicitat.

- Varney el vampir, de Thomas P. Prest (1847). Editat el mateix any que va néixer Stoker, la seva qualitat és notable. La figura del vampir correspon, a l'igual que en *Dràcula*, a un aristòcrata malvat. Aquesta obra va afectar algunes parts de novel·la de Stoker.

Argument: (1r capítol) El visitant de la tempesta:

És de nit i fa una tempesta com mai havia fet, en una habitació de la ciutat es veu una dona bonica, amb els cabells molt i molt llargs. A causa del soroll es desperta i un llampec li fa veure un rostre malèfic a l'exterior de la seva finestra. Crida però ni tan sols el crit pot ajudar-la. El rostre entra dintre, té unes dents llargues, la noia queda immòbil, no pot cridar. Aquella criatura la lliga al llit amb els seus enormes cabells i un cop tota amarrada li xucla la sang fins finalitzar el seu banquet.

- Carmilla, de Sheridan Le Fanu (1872). Novel·la que va produir una gran impressió en Stoker. És, indubtablement, el precedent literari que més va afectar la seva obra.

Argument:

La història té lloc a Styria, on Laura, la jove narradora, viu en un castell vell amb el seu pare ja vell i uns pocs servents. Carmilla apareix per primera vegada a escena quan Laura explica que amb només sis anys, quan dormia entre els braços de Carmilla, es va despertar espantada en sentir dues agulles clavades en el seu pit. La seva cangur va entrar a l'habitació quan va escoltar els seus crits i no va trobar a ningú ni cap marca en el pit de Laura.

Carmilla reapareixerà tretze anys després, quan el carruatge en què viatja junt amb la seva elegant mare té o simula tenir un accident a prop del castell de Laura, i Carmilla s'hi ha de quedar per recuperar-se. Finalment sorgeix un inusual relat d'amor entre la protagonista i la dona vampir.

1.4.2 Dràcula, l'obra : Autor, argument i anàlisi

Dràcula es situa a finals del Romanticisme, va ser publicada al 1897, però pel seu argument i pel seu autor es va introduir aquesta novel·la dintre el Romanticisme ja que seria més adequat incloure-la dintre d'aquest període, que va transcórrer entre 1770 i 1800, doncs les seves característiques li són afins.

1.4.2.1 Autor: Bram Stoker:

Bram Stoker va néixer el 1847 en una família nombrosa típica de la classe mitjana industrial d'Irlanda. De petit fou un nen dèbil i d'escassa salut. Posteriorment, poc satisfet amb el seu aspecte i imposant-se una forta disciplina, es va esforçar per superar aquestes característiques, adoptant la clàssica consigna de *mens sana in corpore sano*. També fou un profund coneixedor de la cultura del seu temps.

L'interès per la literatura li va arribar en la seva adolescència. Va entrar en el *Trinity College* de Dublín per estudiar Ciències Exactes; la mateixa institució on anteriorment hi havien estudiat dos grans escriptors irlandesos de la literatura de terror: Charles Robert Maturin i Joseph Sheridan Le Fanu. Aquest últim fou el creador de *Carmilla*, que va deixar una profunda marca en Stoker.

Acabats els estudis va ingressar en l'administració pública del seu país natal. El seu afany per la literatura es va inclinar cap al periodisme, arribant a convertir-se en crític literari teatral del diari *Mail* de Dublín.

Als 24 anys va topiar amb un llibre abans ja mencionat, *Carmilla*. Meravellat, es va lliurar amb entusiasme al gènere de terror i, poc després, va escriure una breu narració titulada *L'invitat de Dràcula*, que algunes persones consideren el primer capítol de la novel·la que li va conduir a la fama, *Dràcula*. Però es creu que aquest assaig no li va deixar satisfet i no es va arribar a publicar fins passats ja dos anys de la seva mort.

Com abans ja s'ha dit, *Dràcula* estava ja en la ment de Stoker molt abans de la seva edició en 1897. Per la seva correspondència es pot esbrinar que allà per 1895 estava ja completament abstret en la seva redacció i el propòsit d'aquesta obra era “oferir una obra capaç de trencar la falsa tranquil·litat de les nostres llars mentals”.

Després d'això, Stoker va seguir escrivint tant contes com novel·les de terror, però de menor qualitat. Després d'estar patint d'una malaltia durant sis anys, va morir el 20 d'abril de 1912.

1.4.2.2 Argument:

Jonathan Harker viatja al castell del comte Dràcula, per motius de treball. Allà descobreix que el comte es un ésser terrorífic, amb la pell pàl·lida, du una capa negra i té dos ullals, i que el manté encobert mentre ell viatja a Anglaterra i ataca a Lucy, que cau malalta. John demana ajuda a Van Helsing perquè la curin però finalment ella es converteix en vampiressa. Arthur decideix acabar amb ella perquè la seva ànima descansi en pau.

Jonathan, Arthur, John, Van Helsing, Mina i Quincey decideixen buscar a Dràcula per destruir-lo, Dràcula ataca a Mina i ella es converteix en vampiressa poc a poc així que per evitar-ho han d'acabar el més ràpid possible amb ell. El persegueixen i l'acorrallen en el seu castell. Jonathan i Quincey gràcies a la llum del sol aconseguen matar-lo però Quincey resulta ferit de mort.

1.4.2.3 Anàlisi de l'obra:

La novel·la de *Dràcula* s'engloba en una literatura de terror emocional on els elements transmeten por, a causa d'un vampir diabòlic.

Aquesta novel·la consta dels tres elements imprescindibles: la mort, la sang i l'erotisme. El comte pateix una mort del "no-mort" i és un perill per l'estabilitat psíquica de tots els que es troben amb ell. La sang té un paper important a la història, ja que es caracteritza per mossegar els colls de les persones, els hi clava els ullals. L'erotisme surt en l'escena de Jonathan Harker amb les tres vampiresses dintre el castell.

Els vampirs no coneixen la pèrdua de la integritat física ja que són immortals. *Dràcula* viu molts anys, l'únic inconvenient que tenen aquests éssers és la llum del sol o una estaca clavada en el cor. En el seu cas, mort amb la llum del sol.

Tots aquests personatges són malèfics, els torna malvats l'ànsia de xuclar la sang i fer el possible per aconseguir-ho.

Finalment cal dir que *Dràcula* no només ha tingut èxit literalment sinó que també en el cinema. On varis directors l'han portat a les grans pantalles.

1.4.3 Literatura posterior a Dràcula

Esmentaré algunes de les obres literàries de més importància en l'àmbit de terror ja que aquest tema mundialment crea interès i se n'ha escrit molt durant el llarg del temps. Aquests llibres en la recerca a través d'internet sortien a primer pla com els més importants en cada pàgina web.

“Soy leyenda” – Richard Matheson (1954)

Robert Neville és l'únic humà viu en el seu món ple de vampirs, un solitari home que ha de fer-se a la idea que no pot fer res per evitar el que està passant.

“La voz de Dracula”- Fred Saberhagen (1975)

Els néts del matrimoni Harker senten en el cotxe una gravació on es sent el comte Dràcula on explica tot el que va fer des del seu domini a Transilvània fins la lluita amb el doctor Van Helsing. Tota aquesta novel·la està escrita amb la perspectiva del mateix Dràcula.

“El misterio de Salem's Lot” – Stephen King (1975)

Aquesta història se centra en un poble que tenen com a nous habitants unes persones molt estranyes, Ben i Straker. La presència de Barlow, un antic vampir, fa treure els desitjos enterrats dels habitants d'un poble que mostra senyals d'una quotidiana decadència valòrica.

“Entrevista con el vampiro” – Anne Rice (1976)

Louis és un vampir bicentenari de la Nova Orleans que decideix explicar la seva història a un periodista anomenat Daniel.

Explicant els seus records del passat Louis fa tornar el seu pare, el vampir Lestat. Tenen una turmentosa relació.

En aquesta història apareix Clàudia, una nena convertida en vampir, que causarà un gran interès en els fills de Lestat.

“El tapiz del vampiro” – Suzy McKee Charnas (1980)

Weyland és un vampir únic en la seva espècie, no té dues dents sobresortides com els altres sinó que té una punxa a sota la llengua. Ell és un professor universitari fins que un amic el descobreix. Un satanista vol prendre-li els seus poders. Weyland es sent humà.

“Sed de sangre” – Robert McCammon (1981)

A la ciutat de Los Angeles Andy Palatazin és un immigrant romà que treballa com a policia a Los Angeles. El seu destí el farà arribar amb els seus dimonis de la infància, aquells qui van treure la seva vida a el seu pare i el van obligar a l'exili. Finalment L.A es converteix en una ciutat plena de vampirs.

“El sueño de febre” – George R. R Martin (1982)

Una història de vampirs situada al riu Mississipi. Els protagonistes del llibre no només són els vampirs sinó que també “El sueño de febre”, que és un luxós vaixell de vapor que navega a través del riu. Aquest vaixell amaga alguna cosa.

“Las Crónicas Necrománticas” – Brian Lumley (1986)

Harry Keogh és un jove anglès, ell es un “necroscopi”, un humà que té el do de parlar amb els éssers morts. També hi ha un rus que entén de la “necromància” per tant ell a l'igual que Harry pot comunicar-se amb els morts.

Aquest rus convertirà a “Jack el Destripador” en una monja. Boris el rus amb les seues dots fa retornar un ésser enterrat en els Balcans, llavors Harry és l'encarregat d'arreglar aquest problema. Allà aquests dos “necroscopis” es troben.

Aquest llibre parla d'éssers no morts, com les primeres creences d'aquest mite.

“La luz al final del túnel” – John Skipp i Craig Spector (1986)

A Nova York Rudy és dotat d'un poder. Certes persones sentiran el mal i el cercaran fins trobar el problema que té Nova York.

“Vampiros” - de John Steakley (1990)

Als Estats Units existeix una gran plaga de vampirs que cada vegada és més extensa. L'església Catòlica contracta a uns homes perquè acabin amb aquesta plaga. Una d'aquestes bandes és dirigida per Jack Crow.

“La música de los vampiros” – Poppy Z. Brite (1992)

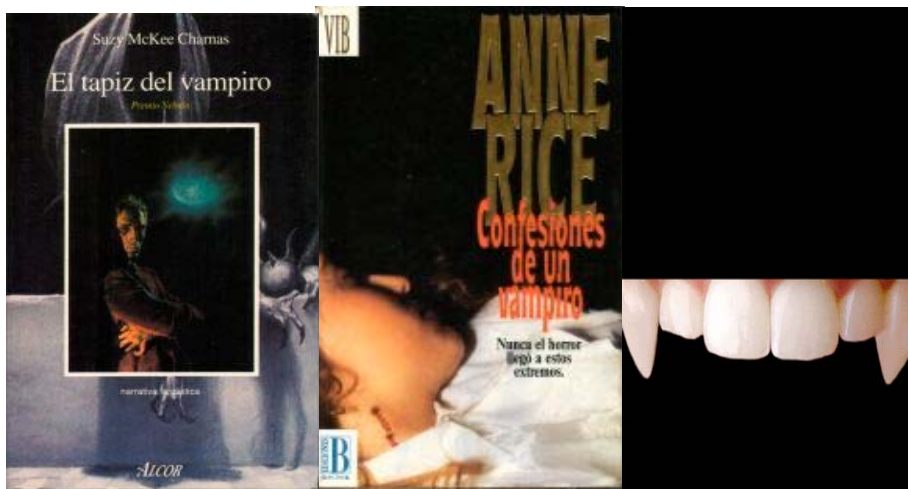
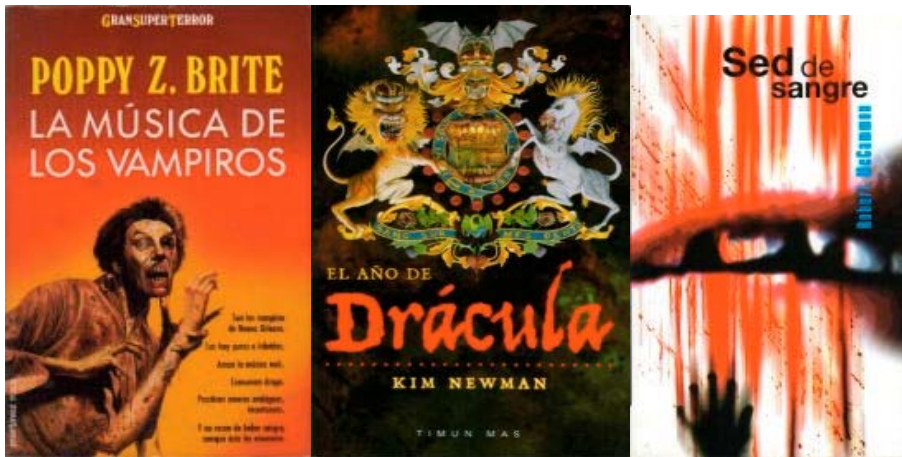
Nada és un adolescent que es torna cigne de la nit gràcies a tres vampiresses anomenades Zillah, Molochai i Twig, tres vampiresses enamorades de la sang, el sexe i la mort.

Paral·lelament apareixen un grup de músics anomenats Steve i Fantasma, un grup de joves que no entenen la seva marginada vida.

“El año de Drácula” – Kim Newman (1992)

Al 1885 el comte Dràcula, després d’haver passat quatre-cents anys en el castell de Transilvània va arribar decidit a Londres disposat a encomanar el vampirisme pertot arreu. Dràcula va ser destruït pel doctor Van Helsing i els seus companys i el món va quedar salvat del terror.

(Portades de la literatura posterior a Dràcula)

Vampirisme a Catalunya

2.1 NOM DEL VAMPIR

Segons el diccionari etimològic de la llengua catalana de Joan Coromines:

Vampir, de l'hongarès *vampir* id., mot comú a aquesta llengua amb el serbocroat, del qual també pogué venir a les llengües d'occident. 1º doc.: Lab. 1864

L'anglès *vampir* es documenta, des de 1734, el francès *vampire* des de 1751, i d'aquest va passar a les altres llengües romàniques, com el castellà *vampiro* 1843. Per la qüestió de la provenença de l'eslau o de l'hongarès remeten a la nota de DECH.

Deriv: Vampirisme. Vampíric

Foto d'un vampir
www.dmvoices.de/dl_press2.php?id=1

2.2 ANTROPOLOGIA

Catalunya tot i ser més breu en comparació a una literatura universal s'hi ha trobat dos llegendes que parlen sobre aquest fenomen.

→Gossos vampirs a Prattedip

Durant l'Edat Mitjana es creia que la comarca estava plena de gossos vampirs. Aquests animals es deien *dips* i tenien tanta i tanta gana que mataven animals i persones. A prop

d'allà hi havia el poble de Prasdip, al costat de Reus. Prasdip significa literalment *prat dels dips*. A l'escut de la ciutat es pot veure gossos a sobre les quatre barres catalanes. L'upiròleg Àngel Gordon diu que la creença del vampirisme va causar gran interès pels volts del segle XVII.

→El comte Dràcula català: terror a l'Empordà

L'any 1212 l'actual Espanya estava dividida en diverses regions, tant cristians com àrabs es feien la guerra entre ells sense respectar res de res.

El Vicari de Crist a la Terra, Inocenci III, de nom Lotari de Segni i un dels més intel·ligents papes d'aquella època, veient que Mohamed ben Yakub anava conquistant terreny cristià i cremant esglésies i santuaris, van cridar tots els fidels cristians perquè s'hi enfrontessin.

Molts cavallers van perdre la vida, i els que no aconseguien una gran fama. Strucc n'era un d'ells. Era un home lluitador i piadós. Va guanyar honors davant del rei català Pere el Catòlic. El rei el va premiar amb terres de l'Alt Empordà que el recordaven a les seves terres germàniques.

Strucc va morir d'un desconegut mal i seguidament es va convertir amb un "no-mort". Per les nits apareixia i matava a tot ésser que rondés pels seus voltants, també animals. Capellans, soldats, savis, tots van intentar destruir aquell vampir però no ho van aconseguir, només ho va fer un ermità jueu que vivia a la parròquia rural de Sant Pere de Figueres i amb força i valor, també mitjançant rituals, va aconseguir destruir-lo.

2.5 CLÀSSICS DE VAMPIRS EN LA LITERATURA

Les biografies dels escriptors han estat extretes d'internet.

A) Joaquim Ruyra (1858-1939) :

Va néixer a Girona el 27 de setembre de 1858, hereu d'una família de propietaris rurals, que provenia d'Hostalric i Blanes, població, aquesta darrera, on tenia la casa pairal i materna.

El 1879, amb 21 anys, va tornar a Blanes amb la intenció de dedicar-se a la literatura. Estudia la llengua

viva dels pagesos i mariners que, seguint l'exemple de Jacint Verdaguer, esdevé la base de la seva llengua literària. Sota l'impuls del catalanista blanenc Josep Cortils i Vieta, s'incorpora al grup literari de Blanes de finals del segle XIX. Es va donar a conèixer als Jocs Florals de Girona (1891), en què li és guardonat el poema "L'únic remei", de clara inspiració verdagueriana. A partir del 1895, va ser un assidu participant als Jocs Florals de Barcelona i, malgrat que en aquests primers anys s'havia lliurat fonamentalment al conreu de la poesia, va ser com a prosista que va obtenir un reconeixement immediat.

Josep Carner i d'altres noucentistes el proposessin com a model literari i que el cridessin a molts aforaments públics. A més, la revista Catalunya li publica els tres capítols inicials d'una novel·la rural que va restar.

Ruyra també va ser objecte d'una llegenda literària que l'Homenot escrit per Josep Pla, important per altres aspectes afinadíssims, encara va alimentar més. Pla qualifica el matrimoni de Ruyra com un "immens desastre, una tragèdia que l'escriptor suportà amb una paciència infinita, exactament com el que fou sempre: un sant". També intenta explicar -amb la convicció que es tracta d'uns fets que, per bé o per mal, van condicionar profundament l'obra- aquestes relacions familiars. Afirmar que Ruyra va viure esporuguit, anul·lat, per la seva dona, gelosa de tot i de tothom, des del servei domèstic al seu èxit d'escriptor. No cal dir que aquestes valoracions tenen tota una altra interpretació a la llum dels estudis més moderns. Però, Josep Pla, gran admirador de l'escriptor, també escrivia que la perfecció estilística de Ruyra "no podrà mai explicar-se sense una evasió molt intensa i completa, sense una solitud, una separació profunda originada per la repulsió del seu entourage". Ruyra havia fet una opció pel conte i el relat, gèneres, segons explica en una entrevista amb Coma i Soley, que en la seva època encara eren considerats menors. Ruyra, però, és un dels primers i gran contista del segle XX, un dels primers que segueix la línia heretada d'Edgar A. Poe, un dels que més admira.

- *"La xucladora" (Marines i Boscatges) 1903*

Un home està vora la platja observant tranquil·lament com el sol es pon. De cop sent una rialla des de lluny. Era una banyista que nedava davant seu. De cop la banyista el veu i es posen a parlar, l'home queda enlluernat amb la seva bellesa. La dona misteriosa li proposa que nedin junts ja que estar en soledat és molt avorrit. La dona sembla seduir-lo, ell comença a agafar por i s'adona que és una xucladora. Ja havien

avisat d'aquell ésser rondant per les terres marines però ell no s'ho creia mai. Després de deixar-li unes paraules de rebuig, la xucladora cau a terra i ell fuig, fuig...

- Influències:

No hi ha dubte que Joaquim Ruyra ha optat per un tema més sensual com és el tema de les vampiresses, aquelles les quals tornen boig els homes amb qui parlen, els sedueixen i finalment els xuclen la sang. S'ha de dir que dintre de l'obra de Dràcula les vampiresses del comte tenen un paper en una de les escenes en que juguen amb Jonathan Harker, on el sedueixen i el fereixen.

La xucladora de Joaquim Ruyra té una rialla fresca i infantívola. Té un aspecte jove, és guapa. En el seu cap hi té una petita jardinera elegantíssima. Les seves dents són molt i molt blanques amb un llavis frescos i vermells, uns llavis molsudets. La seva mirada enlluerna, capaç de seduir a qualsevol home.

- Anàlisi de l'obra:

Aquest conte no parteix del terror emocional sinó del intel·lectual, ja que no hi ha fets terrorífics que vulguin transmetre por.

Joaquim Ruyra no ha optat pels tres elements imprescindibles, no ha introduït la mort ni la sang en el seu relat, però sí una petita part d'erotisme.

Els vampirs es tornen immortals, és cert, però moltes de les vegades han de viure en soledat com és el cas de la xucladora que surt per les nits a trobar algú que comparteixi amb ella aquesta vida immortal. Per naturalesa un vampir és maligna però aquesta vampiressa no sembla ser maliciosa com altres.

L'autor amb aquest conte no vol despertar la por en el receptor sinó la bellesa de les paraules en que explica aquella història.

B) Pere Calders : (1912-1994)

Pere Calders (Barcelona, 1912-1994). És un dels escriptors més llegits de la literatura catalana. Ha destacat com a contista. Es va donar a conèixer als primers anys trenta amb dibuixos, articles i contes a diaris i revistes. Als vint-i-quatre anys va publicar els primers llibres: el recull de contes *El primer arlequí* i la novel·la curta *La glòria del doctor Larén*. Exiliat a Mèxic durant vint-i-tres anys, on va coincidir amb el seu cunyat,

l'escriptor Avel·lí Artís Gener "Tísner", va escriure els que han estat considerats els seus millors textos, que van tenir des del primer moment el reconeixement de la crítica, com els contes de *Cròniques de la veritat oculta* (1955) i de *Gent de l'alta vall* (1957), i la novel·la *Ronda naval sota la boira* (1966). Va tornar a Catalunya el 1962. Va fer feines editorials i col·laboracions periodístiques i encara va disposar de temps per escriure *L'ombra de l'atzavara* (1964), amb la qual va guanyar el Premi Sant Jordi. A la dècada dels vuitanta li va arribar la popularitat arran de l'èxit del muntatge teatral *Antaviana*, creat per la companyia Dagoll Dagom i basat en contes seus. Des d'aleshores es van anar reeditant tots els seus llibres i encara en va publicar de nous amb contes inèdits. Va rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1986) i poc abans de morir va ser distingit amb el Premi Nacional de Periodisme (1993). Va ser membre i Soci d'Honor de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

- “Vinc per donar fe” (*Invasió subtil i altres contes*) 1978:

La cosina Amèlia era mot propensa a agafar malalties. Després de saber que al poble hi voltava un vampir la van tenir molt protegida, però a causa de la seva tossudesesa a portar galetes als veïns va ser atacada per ell i la va matar. L'alcalde donava tota la responsabilitat a la família per evitar que aquella també es convertís en vampiressa i no deixava que l'enterressin. Els fills del protagonista aconsellaren que li clavessin una estaca al cor i li tallessin el cap. Van decidir fer un acte, i el distribuïdor de gas del poble i la minyona de baix serien els testimonis (així no acusarien a qui ho fes d'assassí). Però ningú estava disposat a fer aquell acte tan macabre, s'anaven donant responsabilitats, fins i tot ho proposen als nens, i al final decideix fer-ho el protagonista, que només acaba clavant l'estaca. Sabent com ho havien fet tot, l'alcalde els deixà enterrar a la cosina Amèlia. Finalment no es sent culpable d'haver fet aquell acte que tan li havia costat de fer.

- *Influències:*

Calders no presenta el personatge com un comte, ni una persona amb una gran classe social, aquest personatge infame no sembla influenciat per l'obra de Bram Stoker però sí d'altres obres on parlen de vampirs del carrer, buscant a víctimes per alimentar-se.

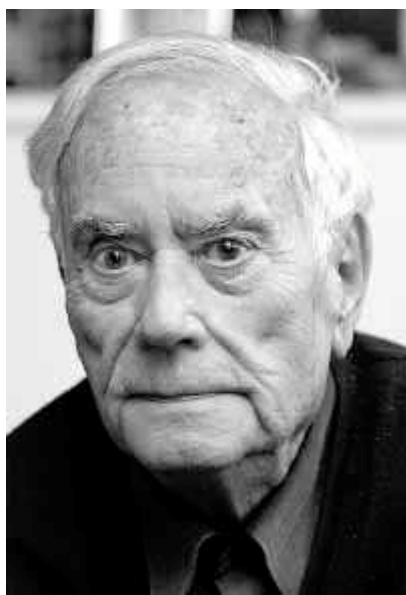
Aquesta obra es veuria més influenciada pel “vampirismo” de Hoffmann o altres que es van publicar posteriorment seguint aquesta línia.

El vampir de Pere Calders és un vampir solitari en una ciutat que cada nit va infectant a més gent, i els familiars han de procurar que aquesta plaga no continuï.

- Anàlisi de l'obra:

Aquest conte parteix del terror emocional amb l'aparició d'un vampir que ronda per la ciutat mossegant a tot el que es passa per allà davant. Presenta dos dels elements imprescindibles la mort i la sang. La mort de tots aquells qui passen per davant incloïen a la més important, la cosina Amèlia. La sang sorgeix en els actes de mossegar el coll i quan el seu familiar li clava l'estaca perquè no es converteixi en vampir.

Aquest vampir sí que té l'encarnació del mal, de fet tots la tenen aquesta encarnació però n'hi ha que s'acostarien al diable i n'hi ha que no tan.

C) Joan Perucho (1920-2003)

Joan Perucho va néixer a Barcelona el 1920. Es va llicenciar en Dret i aviat va ingressar a la carrera judicial. Ha conreat, tret del teatre, tots els gèneres literaris: la poesia, la prosa poètica, la narració curta, la novel·la, els articles periodístics, la crítica d'art, els llibres de viatges i les memòries. Ell mateix s'ha definit més com un "home de lletres" que no pas com un novel·lista. Ha dotat la seva obra amb un especial caràcter imaginatiu, inscrivint els seus mites en la literatura fantàstica, des d'una perspectiva descreguda i irònica. Tant la seva obra narrativa com els articles periodístics, molts dels quals ha bastit sobre un fons de ficció, mostren un escriptor erudit que s'adreça sovint a un públic culte, amb múltiples referents de l'art, a geografies llunyanes, a la gastronomia, els perfums... Es va donar a conèixer amb el llibre de poemes *Sota la sang* (1947), el 1956 va publicar el primer conte de caire fantàstic: *Amb tècnica de Lovecraft* i l'any següent la primera novel·la: *Llibre de Cavalleries*. A la dècada dels vuitanta, li va arribar l'èxit popular amb la reedició de la novel·la *Les històries naturals* (1960), traduïda a diverses llengües, i també amb la publicació de noves novel·les com *Les aventures del cavaller Kosmas* (1981) i *Pamela* (1983). Conserva una valuosa i singular

biblioteca que inclou algunes primeres edicions i llibres de bibliòfil. Ha estat guardonat amb el Premi Nacional de la Crítica (1981) i el Premi Nacional de Literatura (1996). És membre i Soci d'Honor de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

- *Les històries naturals 1960*

Antoni de Montpalau, científic, il·lustrat i liberal, en un viatge apassionat surt a la recerca d'un vampir. L'haurà de perseguir enmig de les guerres de carlins.

Primerament el protagonista és atacat per un home en un bar de Gràcia i per un toro pels carrers de Barcelona. El marquès de Gralla li explica el misteriós cas del poble de Prasdip on la gent viu aterrada per la presència d'un vampir que els entra a les cases. Montpalau amb el seu xofer Amadeu acompanyats pel seu cosí Isidre de Novau s'endinsen en aquesta missió per investigar els fets. En aquell poble els espera la germana del marquès de Gralla, la baronessa d'Urpí, acompanyada de la seva filla Agnès. El científic junt amb el seu cosí descobreixen que afectivament el vampir habita en aquelles terres i que aquest, es pot transformar en molts animals. El seu nom és Onofre de Dip, l'ambaixador del rei Jaume que va ser convertit en vampir per la duquesa de Meczyr set-cents anys abans en un viatge que va fer als Càrpats. El naturalista descobreix l'amagatall d'aquest ésser estrany que turmenta els habitants de Prasdip, posa alls pertot, avisa tota la gent dient-los que han fer perquè el vampir no se'ls acosti o perquè no pugui retornar en el poble. Finalment la gent està molt contenta, fins i tot Agnès, que viu una història d'amor amb Montpalau, tot i que, ell l'ha d'abandonar ja que ha sentit que Onofre de Dip ha atacat el general dels exèrcits carlins, Ramon Cabrera, que a causa de la ferida té una estranya malaltia. La persecució del dip el vampir de Prasdip és fa entre les lluites dels exèrcits carlins i els liberals. Montpalau rep una carta del dip on li explica que tot el que fa no és culpa seva i li diu com ha de trencar l'encanteri per deixar-lo morir en pau. Montpalau puja al seu refugi i executa l'encanteri, el dip desapareix i els protagonistes poden tornar a Barcelona. Els liberals celebren la victòria i Montpalau és felicitat.

- *Influències:*

Perucho possiblement sigui el que més s'acosta a la figura de Dràcula, l'autor necessitava trobar un personatge capaç de despertar l'interès d'un grup de científics

fascinats per les novetats. I havia de representar també, en un món lògic, l'element inexplicable i terrorífic que li permetés donar el to fantàstic a l'obra.

Perucho va aprofitar aquest personatge malèfic per aquesta novel·la, depurant-lo i presentant el personatge vampiritzat com una víctima de la seva condició. Onofre de Dip, històricament, era un comte de l'edat mitjana. Aleshores, podem dir que Dràcula sí que ha estat una influència d'aquest escriptor català.

Principalment s'ha de dir que la influència d'aquesta història ve de la llegenda, els gossos vampirs del poble de Pradip, on aquests gossos mataven a tots els homes i animals. Per això una de les transformacions d'Onofre de dip es el gos. Per l'altre banda el seu aspecte físic sembla ser semblant el de Dràcula.

- Anàlisi de l'obra:

Aquest llibre té un terror emocional, intenta fer por el receptor i intriga. D'elements imprescindible només crea l'atenció de la mort i la sang com a totes les històries de vampirs, ja que per alimentar-se necessiten mossegar i extreure la sang. Aquest vampir no sembla tan malèfic ja que només vol desfer l'encanteri i morir en pau.

La pèrdua de la integritat física en el dip no crec que li sigui de gran importància com he esmentat anteriorment. Tampoc desperta cap tipus d'encarnació del mal. Es podria dir que la gent s'imaginava un vampir diabòlic semblant el de Dràcula però no era així.

2.3 LITERATURA DE TERROR O FANTASIA

El virus d'Elvis, Topolino, el llit sota la tomba, vampíria sound, són alguns dels llibres que van anomenar els tutors virtuals com més importants a la literatura catalana d'aquest gènere.

El virus d'Elvis – Sergi Escolano (1972)

És un recull de contes d'humor. S'hi mostren situacions quotidianes, però alhora absurdes, sempre des d'un punt de vista irònic amb certa dosi de mala bava. Es desmitifiquen grans icones de la cultura mundial com ara el diable, els homes llop, els déus de l'Olimp, Humphrey Bogart, Elvis o fins i tot Darth Vader.

Topolino – Pere Guixà (2001)

Onze contes que transporten més enllà d'una experiència que el lector i els personatges comparteixen, en què la realitat física es desenfoca i l'aliatge de la vigília i el somni

permet, un cop acabem la lectura, endur-nos les històries a tot arreu o adormir-nos amb el llibre posat.

El llit sota la tomba - Emili Olcina (2003)

Formula una solució clara i concreta al vell problema del vampirisme i enfoca sota una llum nova la rica branca de la ficció fantàstica que és la narrativa de vampirs.

Vampíria Sound – Pep Blay (2003)

Un crític musical amb el síndrome de Peter Pan, pateix amnèsia a causa de l'excés d'alcohol, aquest home es fa dir JB. Ell es veurà involucrat en una sèrie de foscos crítics assassinats. S'adorm en el mateix lavabo en què apareixen mortes dues bessones amb les quals havia ballat al concert de Björk al Sónar, perd el coneixement just quan es descobreixen dins un contenidor els cadàvers de dues promotores de Virgin, i així successivament amb diverses víctimes que presenten com a comú denominador haver estat degollades amb un CD. Els buits mentals que pateix abans dels homicidis, sumats a la seva obsessió malaltissa per seduir les dones, la seva desmesurada nocturnitat i la seva afició als vampirs i a la sang, fan qüestionar a JB que és ell l'assassí. Potser no és ell hi és un Dj que també estava en tots els escenaris dels crims i que es passeja amb un vestit ple de punxes i la cara amagada dins una màscara de làtex coronada amb unes banyes al cap.

2.4 ASSAJOS, RESSENYES LITERÀRIES SOBRE VAMPIRS

- Agències (2003) «Romania prepara el congrés sobre Dràcula». El Periódico, (29 de març), p. 82.
- Fernández, Carme (1992). «El virus de la ràbia podria ser la causa del vampirisme». Diari de Barcelona. (6 de març), p. 57.
- Prat Caros, Joan (1987). «El mite antic i misteriós del vampir». El País Quadern, 6 (261, 27 de setembre.), p.1□3.
- Abella, Anna (2005). «Els primers vampirs literaris». A «Torna Dràcula». Llibres. El Periódico de Catalunya (27 d'octubre de 2005), p. 4.
- Casas, Quim (2005). «Les cares del terror». A «Torna Dràcula». Llibres. El Periódico de Catalunya (27 d'octubre de 2005), p. 6.
- Comas, Antoni (1963). «Joan Perucho: miralls i vampirs». El Correo Catalán. (20 de desembre).

- Comas, Antoni (1963). «Joan Perucho: miralls i vampirs (II)». El Correo Catalán. (27 de desembre).
- Comas, Antoni (1968). «Joan Perucho: miralls i vampirs». Assaigs sobre literatura. Barcelona: Tàber, 1968. p. 289-295.
- Estirado Ruiz, Laura (2005). «Dents llargues que fan denteta. "L'Historiador" imposa la moda gòtica». A «Torna Dràcula». Llibres. El Periódico de Catalunya (27 d'octubre de 2005), p. 4.
- Gil, Emili. (2003). «Introducció. Breu recorregut per la narrativa de vampirs». Carmilla. València: Brosquil, p. 7-34 (Clàssics Terror, 2).
- Guarnier, José Luis (1979). «Dràcula cada nit». L'Avenç, núm 20 (octubre), p. 44-45.
- Guillamon, Julià (1984). «Quan els vampirs parlen en català». Serra d'Or. Any XXVI, Núm. 292 (gener), p. 21-23. [Sobre Joan Perucho].
- Guillamon, Julia (1986). «Literatura i vampirisme: 'Les històries naturals' de Joan Perucho». Barcelona: Universitat de Barcelona. [Tesi].
- Jiménez, Susana (2005). «La gestació d'un vampir». A «Torna Dràcula». Llibres. El Periódico de Catalunya (27 d'octubre de 2005), p. 2-3.
- Nolla, Jaume (2004). «Aquest estiu. Literatura». Avui. (27 d'agost), p. E2.
- Pagès Jordà, Vicenç (2003). «Un nou cànon del vampirisme». Caràcters. 2a època,, núm. 24 (juny), p. 34. [Reivindicació sobre Emili Olcina com especialista en literatura de temàtica literària sobre de vampirs].
- Salva, Bernat (1993). «Vampiritzats per Coppola. Petons des dels Càrpats». Avui (3 de gener) p. 4-7.
- Sampol, Gabriel de la S. T. (1997). «La teologia de la sang en les històries de vampirs». Lletres de Canvi, núm. 43 (Segon Trimestre), p. 34-37.
- Sampol, Gabriel de la S. T. (2002). «Els nous vampirs». Retxes, núm 15, p. 46-47.
- Vendrell, Ramon (2005). «Vampirisme pop». A «Torna Dràcula». Llibres. El Periódico de Catalunya (27 d'octubre de 2005), p. 5.
- Andreescu, Stefan (1979). «Dràcula o les etapes del forjament d'una llegenda». L'Avenç, núm 20 (octubre), p. 38-43.
- Luján, Asun C (1991). «La Mansió de Dràcula: a la recerca d'un vampir entre les restes de 'l'empalador'». Avui (1 de desembre), p.16-17.
- Sella, Antoni; Ruiz-Domènec, José Enrique [Assessor històric] (2005). «La veritable història de Dràcula». Sàpiens, núm 31 (maig), p 48-52.

- Agut, Joan (2003). «Xucladors de sang». Avui Cultura, (15 de maig), p. 11. [Sobre: Emili Olcina (ed). El lilit sota la tomba. Antologia de la narrativa de vampirs, de Goethe a Scott Fitzgerald, 1797-1927. Barcelona: Laertes, 2003].
- Alsina, Alba (2000). «Perversions vampíriques». Avui Cultura, (28 de setembre), p. 12. [Sobre: Anne Rice. Pandora. Noves històries de vampirs. Barcelona: Edicions 62, 2000].
- Canyada, Xavier (1990). «Les Aventures d'un vampir una mica especial». Avui Cultura. (29 de desembre), p. 10. [Sobre: Carlos Puerto. Els vampirs ataquen de nit. Barcelona: Timun Mas, 1990].
- Cid, Josep Sebastià (1989). «La Ironia i la poètica dels vampirs». Avui Diumenge, (9 de juliol), p. 24. [Sobre: Julià Guillamon. Joan Perucho i la literatura fantàstica. Barcelona: Edicions 62, 1989 (Llibres a l'abast, 244)].
- Tobar, Felip (2002). «Nou Flanagan nou». El Temps, núm. 937 (28 de maig), p. 113. [Sobre: Andreu Martín; Jaume Ribera. Els vampirs no creuen en Flanagans. Barcelona: Columna Edicions, S.A. (Col•leció jove, 177)].
- Torres, Maria (2002). «Deliris de vampirisme». El Periódico de Catalunya, (8 de novembre), p. 22. [Sobre Andreu Martín. Corpus delicti. Barcelona: Planeta, 2002, que te la forma del diari personal de John George High].

ENQUESTA

3.1 ENQUESTA: El vampirisme arreu del món i a Catalunya

1. Quina imatge tens d'un vampir?

2. Quin animal associes amb un vampir?

3. Coneixes alguna història de vampirs?

Í Sí, Quina? No Í

4. Coneixes alguna obra de la literatura catalana que tracti de vampirs?

Í Sí, Quina? No Í

5. Coneixes llegendes d'aquests éssers? Arreu del món o a Catalunya?

Í Sí, Quina? No Í

6. Coneixes la història de *Dràcula*?

Í Sí Í No

Per la literatura o pel cinema?

7. Relaciones la paraula vampir amb la imatge de *Dràcula*?

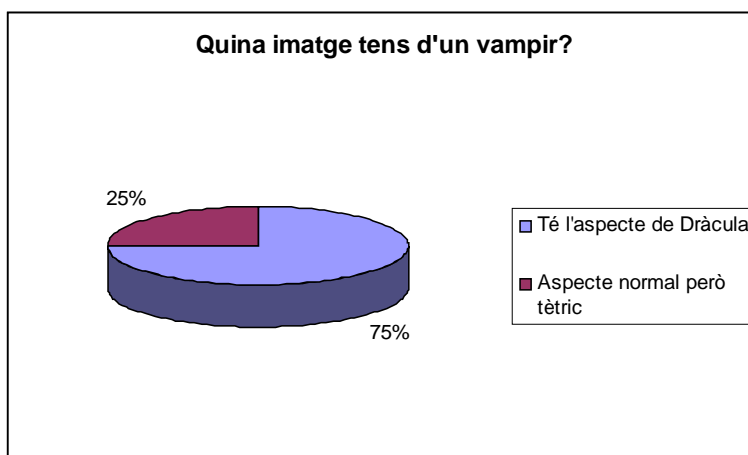
Í Sí Í No

8. Coneixes algun altre vampir a part de *Dràcula*?

Í Sí, Quin? Í No

3.2 RESULTATS DE L'ENQUESTA

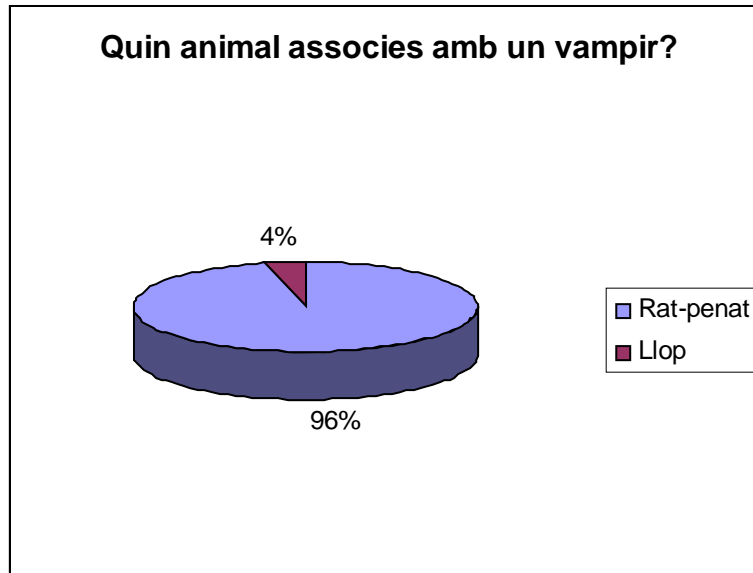
1.

En aquesta gràfica es pot observar que més de la meitat dels individus diuen que l'aspecte d'un vampir és ni més ni menys la figura de Dràcula, per tan, el tema del vampirisme en la societat avui dia no crea interès i només es basen amb el que veuen

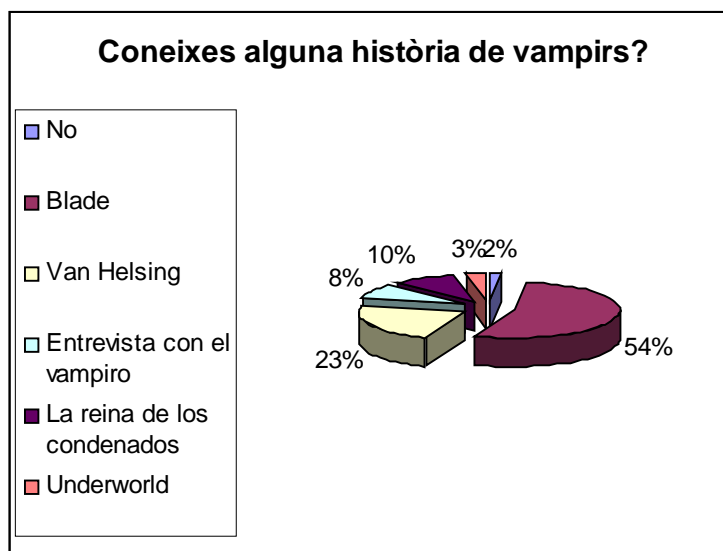
tant a la televisió com al cinema. En definitiva, un 75 % desconeixent el tema i un 25% tenen algun coneixement sobre vampirs.

2.

Observem que un 96% de la gent associa un vampir a un rat-penat, i un 4% a un llop. Al llarg del temps és veritat que a la televisió s'ha ensenyat més aquest animal.

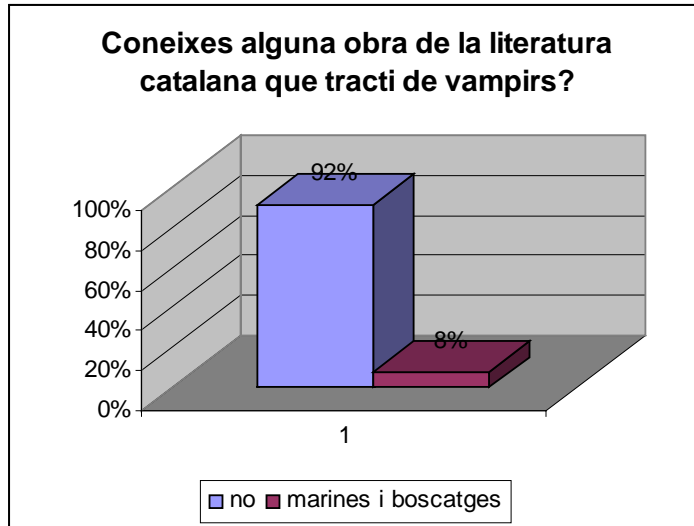
3.

En aquesta gràfica es detecta que la majoria de gent coneix més a *Blade* que no cap altre vampir. Les històries de vampirs creades anteriorment per escriptors són menys conegudes que no d'altres creades i portades directament al cinema. Així podem

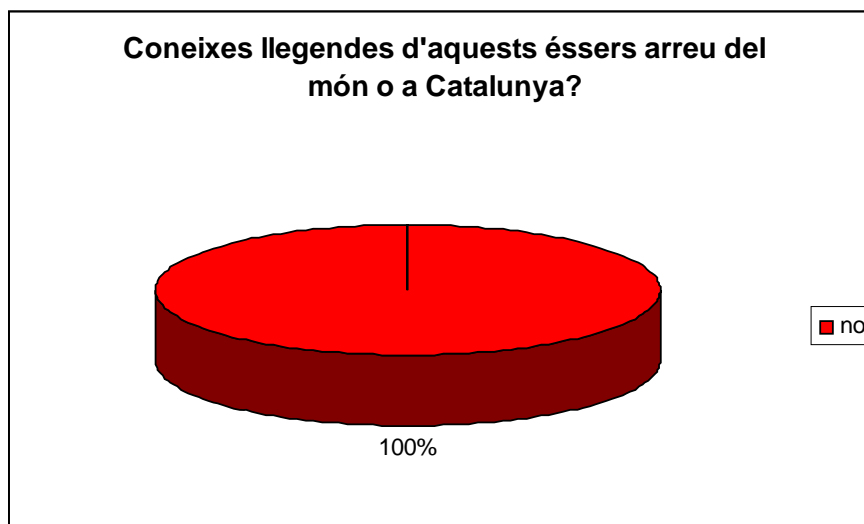
comprovar que el cinema avui en dia té un gran potencial envers la literatura, si més no en el tema relacionat amb els vampirs.

4.

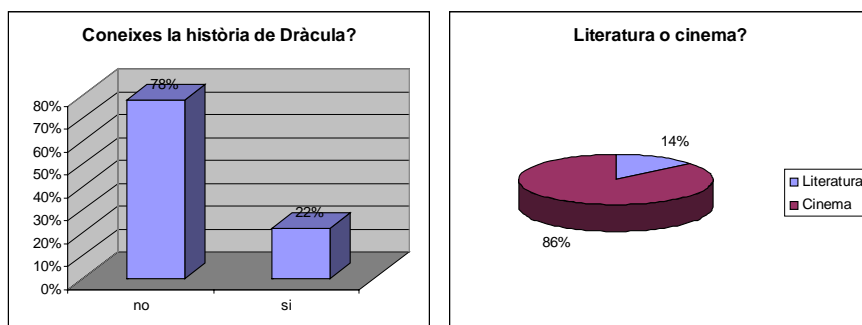
Observem que sí és coneguda una obra en la literatura catalana amb un 8%, Marines i boscatges, on dintre d'aquest llibre de contes i consta "La xucladora". Es dedueix que aquest petit % de gent que coneix aquesta obra és de haver-la llegit a Batxillerat com a lectura obligada. Per tan, aquest tema de vampirs en la literatura no és de gran interès.

5.

Observem clarament en aquesta gràfica que la gent desconeix totalment algun tipus de llegenda relacionada amb aquests éssers, els vampirs. Potser perquè no hi ha prou llibres que informin sobre aquests continguts o perquè realment no és, com he dit anteriorment, de gran interès general.

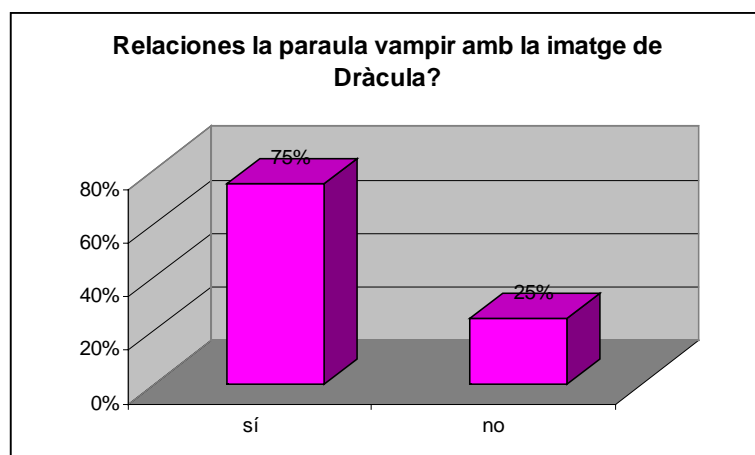
6.

En aquestes dos gràfiques relacionades, es pot comprovar que el 22% coneix la història de *Dràcula*. Tothom sap com és ell físicament però el 78% desconeix qui va ser l'autor que la va escriure i el seu contingut.

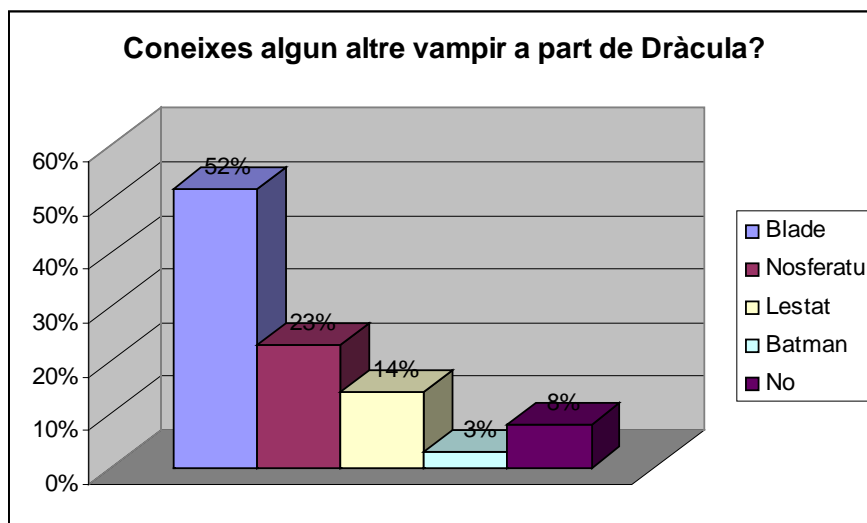
A la següent gràfica podem observar que la majoria de les persones que coneixen la història de *Dràcula* és a través del cinema, amb un 86% i un 14% de la gent la llegit.

7.

Observem que aquesta gràfica està relacionada amb la pregunta numero 1, ja que és evident que si el 75% diu que l'aspecte d'un vampir és el mateix que el de *Dràcula*, aspecte pàl·lid, cabell engominat i capa negra, lògicament la mateixa gent respondrà que sí relaciona la paraula vampir amb la imatge de *Dràcula*.

8.

Es pot notar en aquesta següent gràfica que les respostes són diverses, un 52% menciona a *Blade*, pel·lícula d'un heroi vampir de raça negra, que s'allunya molt de la forma d'un vampir i no compleix els seus requisits però sí es famós en l'àmbit del cinema. *Nosferatu* amb 23% podem dir que també és conegut per el cinema. Un 10 % de persones han dit *Lestat*, aquest vampir creat per Anne Rice només l'han anomenat gent més experta en aquests temes. La resta sembla que són resultats de gent que no els interessa massa aquest tema.

CONCLUSIÓ

En definitiva, crec que aquest treball ha quedat més extens del que em pensava i he trobat més informació de la que m'imaginava trobar i això m'ho ha facilitat tot.

Havia formulat dos hipòtesis, la primera és que creia que tota la literatura de vampirs estava influenciada per *Dràcula*, mitjançant el treball s'ha pogut comprovar que moltes de les obres sí han estat influenciades per aquest personatges, però que moltes d'elles no ho han estat, ja que aquest tema engloba a una extensa llista d'escriptors.

Les tres obres principals de la literatura catalana que vaig analitzar van ser, Joaquim Ruyra amb el conte de "la xucladora", Pere calders amb el conte "Vinc per donar fe" i Joan Perucho amb "Les històries naturals". Finalment informada i entesa en aquest tema he pogut saber que l'únic influenciat en l'obra de *Dràcula* ha estat Joan Perucho amb "Les històries naturals".

La segona hipòtesi que vaig formular és que pensava que la gent no relacionava *Dràcula* amb la paraula vampir, i mitjançant les enquestes s'ha comprovat que la hipòtesi és errònia, ja que més de la meitat de les persones, en anomenar la paraula vampir s'imaginen la imatge de *Dràcula*, amb la capa negra, engominat, alt i prim, amb la cara pàl·lid, etc. No només vaig formular aquesta pregunta sinó que més diverses relacionades amb aquest tema. A partir d'aquestes enquestes he pogut deduir que les persones no tenen gaire interès sobre el tema dels vampirs i la seva literatura, però si que he comprovat que el cinema de vampirs engloba a una gran multitud de gent que les va a mirar.

Tots els objectius que em vaig plantejar al principi s'han complert. Vaig trobar l'antropologia de vampirs mundialment on m'he adonat que aquest tema en temps remots va despertar interès sobretot al centre d'Europa i a molts més indrets. Vaig trobar un anàlisi capaç d'estudiar totes les obres possibles i fer-les entenedores, continuadament el coneixement complet de *Dràcula*, el seu autor i tot el que envolta aquest tema, com per exemple els seus antecedents literaris i les llegendes o la literatura posterior a aquest gran fenomen literari.

Seguidament vaig voler trobar la paraula etimològica de vampir en la llengua catalana, una recerca que va ser trobada en el diccionari de Joan Coromines. Successivament em vaig endinsar a la recerca de l'antropologia catalana de vampirs, haig de dir que esperava trobar més del que he trobat, però que tot i així ha completat una part important del meu treball. Finalment per acabar la recerca dels meus objectius, em vaig proposar trobar més llibres i autors catalans que tractessin sobre vampirs, una recerca que va està trobada amb èxit.

Aquest treball ha fet que els meus coneixements sobre vampirs augmenti de manera que ha resultat un treball molt satisfactori.

Bibliografia:

Llibres:

CALDERS, Pere. *Invasió subtil i altres contes*. Barcelona, Edició 62, 2002

CONSTANTINE, Gregory, *El libro de los vampiros. Guía para exterminadores*, Madrid, Arkano books, 2004

Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana, Joan Coromines IX, Barcelona, 1991

GONZÁLEZ, Héctor .*Vampiros*. Barcelona, Universos alternativos, 2002

Gran enciclopèdia catalana, volum 23, Barcelona 1980-1989

GUIJARRO, Josep. *Guía de la Cataluña mágica*. Barcelona, Ediciones Martínez Roca, 1999.

G. Aracil, Miguel. *Vampiros mito y realidad de los no-muertos*, Madrid, Edaf ,2003

G. González, José. *Criptozoología*. Madrid, EDAF, 2002

PERUCHO, Joan. *Les històries naturals*. Barcelona, Edició 62, 2003

PERUCHO, Joan. *Les presències secretes*. Barcelona, Columna ,1995

RUYRA, Joaquim. *Marines i Boscatges*. Barcelona, Nova biblioteca selecta, 2004.

STOKER, Bram. *Drácula*. Barcelona: Anaya, 1984

Webs:

http://www.escalofrio.com/n/Vampiros/Distintos_Nombres_de_los_Vampiros_3/Distintos_Nombres_de_los_Vampiros_3.php [dimarts, 7 / juny / 2005, 19:59:47]

<http://boards3.melodysoft.com/app?ID=reinoperdido2&msg=135&DOC=201>
[diumenge, 19 / juny / 2005, 21:54]

<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=2153> [dimarts, 30 / agost / 2005, 20:09:39]

<http://www.elaleph.com/libros.cfm?item=837&style=biblioteca> [dissabte, 10 /
septembre / 2005, 20:23:27]

<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=1829> [diumenge, 25 // 2005, 15:30:09]

http://www.mcrit.com/comsoc/treballsrecerca/treballs_05_06/suggeriments_05_06/suggeriments_vampirs/suggeriments_vampirs.htm [diumenge, 27 / novembre / 2005,
16:45:47]

<http://perso.wanadoo.es/dcasellas/labusca/narrati52.html> [dissabte, 3/ desembre / 2005,
19:33:46]

<http://www.lacentral.com/wlc.html?wlc=20&seleccion=84-7727-409-6> [dissabte, 3 /
desembre / 2005, 19:40:46]

www.casadellibro.com/secciones/seccion/0,1022,367,00.html [dissabte, 3 / desembre /
2005 19:57:46]

<http://www.vampiros.cl/libros-vamp/> [dijous, 5/ gener / 2005 20:13:49]

<http://www.interplanetaria.com/ficha.php?id=Manuscritozarag> [dijous, 5 / gener / 2005
21:08:15]

<http://www.cinefantastico.com/terroruniversal/ficcion/index.php?t=cuentos&id=142>
[dijous, 5 / gener / 2005 22:27:35]

<http://www.vampiros.cl/especial/carmila.html> [diumenge, 9 / gener / 2005 10:12:45]

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Vampir> [diumenge, 9 / gener / 2005 10:32:02]